

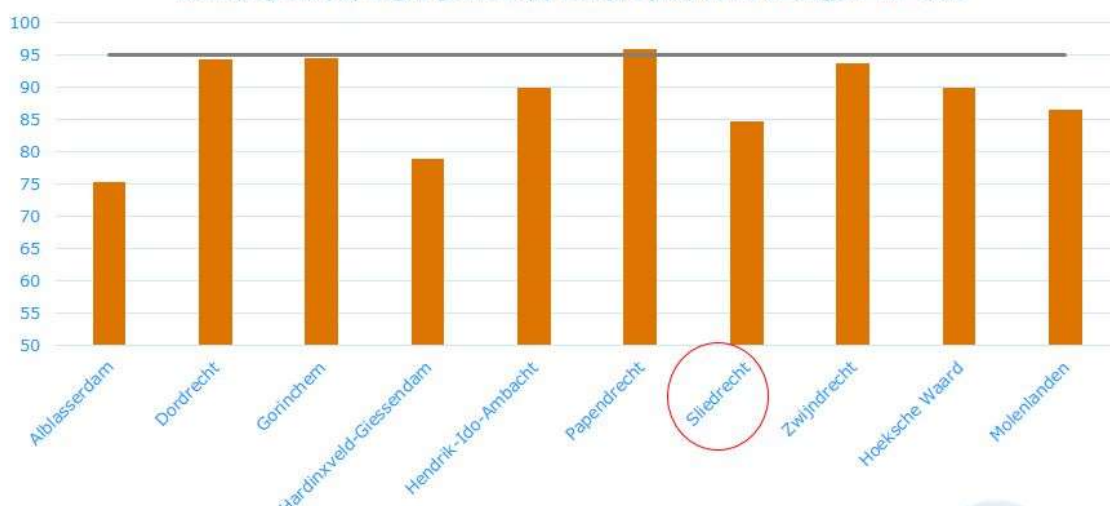
Actieplan Vaccinatiegraad Sliedrecht

Inleiding

Tijdens de besluitvormende raadsvergadering op 10 december 2019 over de lokale nota publieke gezondheid is de motie 'Actieplan vaccinatiegraad' aangenomen. Dit actieplan is hier de uitwerking van. Om dit actieplan vorm te kunnen geven is input opgehaald bij diverse lokale maatschappelijke partners (geloofsgemeenschappen, kinderopvang, onderwijs, verloskundigen en diverse partners uit zorg & welzijn). Daarnaast wordt nadrukkelijk de verbinding gelegd met de GGD-ZHZ en Jong JGZ, omdat deze organisaties regionaal bezig zijn met het vormgeven van acties om de vaccinatiegraad te verhogen.

Vaccinatiegraad regio ZHZ

Vaccinatiegraad (%) zuigelingen BMR (op leeftijd 2 jaar) vanuit verslagjaar RVP 2020

Op dit moment is de vaccinatiegraad in Sliedrecht 85%¹, 10% lager dan de geadviseerde WHO norm van 95%. De laatste jaren is een dalende trend waar te nemen wat betreft de vaccinatiegraad in de regio ZHZ, zo ook in Sliedrecht. Dit is een zorgelijke trend en de urgentie is dan ook hoog om hier extra op in te zetten.

In de lokale nota publieke gezondheid staat de volgende ambitie opgenomen:

Onze ambitie is ouders/opvoeders te helpen om een voor hen goede keuze te maken over wel/niet vaccineren en om professionals nieuwe tools aan te reiken om vaccineren positief onder de aandacht te brengen. De vaccinatiegraad laat in 2023 een verhoging zien.

Met de acties en inspanningen uit dit actieplan hopen wij actief bij te kunnen dragen aan het waarmaken van deze ambitie. Dit actieplan is een werkdocument. Dit wil zeggen dat, wanneer er nieuwe inzichten bij komen vanuit de regionale werkgroep, het plan nog verder aangevuld kan worden.

¹ De meest recente cijfers zijn altijd te vinden op <https://www.hoegezondishz.nl/dashboard/dashboard/vaccinatiegraad-2/>.

Risicogroepen en obstakels

In de public health strategie², vormgegeven door de GGD-ZHZ en de JGZ, staan een aantal risicogroepen beschreven. De beschrijvingen in de public health strategie gelden voor de hele regio. Uitspraken over Sliedrecht specifiek zijn lastig te doen, omdat het onderzoek is uitgevoerd over de hele regio. De opgehaalde input bij maatschappelijke partners in Sliedrecht geeft te weinig informatie om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over specifieke risicogroepen in Sliedrecht. Aannemelijk is wel, dat de omschreven risicogroepen in de public health strategie, ook aanwezig zijn binnen onze gemeentegrenzen.

Zuid-Holland Zuid valt onder de zogenaamde Bijbelgordel. Een van de kenmerken van de Bijbelgordel is een lage vaccinatiegraad, omdat sommige bevindelijk gereformeerden van mening zijn dat vaccinatie een uiting is van geen vertrouwen hebben in God als behoeder voor ziekte en ander onheil. Daarnaast merken de jeugdgezondheidszorg (JGZ) en de GGD ZHZ op dat steeds meer ouders twijfelen of vaccineren uitstellen. Beide instanties geven aan dat mensen kritischer worden, het vertrouwen in de overheid minder wordt, mensen niet meer direct geconfronteerd worden met ernstige infectieziekten (vanwege het RVP) en er op internet en sociale media veel negatieve aandacht te vinden is (meestal niet op wetenschappelijke feiten gebaseerd) over de nare bijwerkingen en gevaren van vaccinaties.

De complexiteit om tot een verhoogde vaccinatiegraad te komen, is gelegen in het feit dat een vaccinatiegraad die voldoet aan WHO normen belangrijk wordt gevonden, maar dat dit alleen bereikt kan worden op basis van vrijwillige en individuele keuzes van mensen. Dit vraagt om een publieke gezondheidsstrategie die zich mede baseert op de behoeften van ouders en uitgewerkt wordt in verschillende oplossingsrichtingen die zich richt op ouders, hun sociale omgeving en het aanbod. De verwachting is dat een strategie die ingaat op meerdere oplossingsrichtingen bijdraagt aan het keren van de daling van de vaccinatiegraad, waarbij de waarde van keuzevrijheid overeind blijft staan, maar de vaccinatiebereidheid wordt verhoogd. Om deze reden zijn in de public health strategie drie actielijnen uitgewerkt, namelijk flexibilisering en modernisering van het vaccineren, informeren en benutten van de sociale omgeving. De acties en inspanningen in dit actieplan zijn gebaseerd op deze drie actielijnen.

Acties en inspanningen

Alle lokale partners die input hebben geleverd geven aan vaccineren een belangrijk thema te vinden. Zij denken echter wel heel verschillend over welke mogelijkheden zij zien om samen met de JGZ en de GGD op te trekken als het gaat om het onder de aandacht brengen van vaccineren. Sommigen zien hier helemaal geen rol in voor zichzelf, terwijl anderen wel zouden willen bijdragen, bijvoorbeeld in de vorm van het verstrekken van betrouwbare informatiematerialen als deze beschikbaar worden gesteld. Voor het oprichten van een lokale vaccinatie alliantie, een van de aanbevelingen uit de public health strategie, was weinig draagvlak onder de lokale partners. De meeste lokale partners zien de grootste rol in het uitvoeren van acties om de vaccinatiegraad te verhogen weggelegd voor de JGZ en de GGD. Vanuit de regionale plannen zullen de JGZ en de GGD dan ook het voortouw nemen en, waar nodig en mogelijk, lokale partners betrekken bij de uitvoering.

Flexibilisering en modernisering van het vaccineren

Actie	Wie	Wanneer	Wat nodig?
Spreekuur 22 weken prik Zwangere vrouwen worden uitgenodigd voor het spreekuur m.b.t. de 22 weken prik	Jong JGZ i.s.m. verloskundigen (in opdracht van het RIVM)	Reeds opgestart	Reeds opgenomen in basispakket Jong JGZ
Inzet andere leeftijdsgroepen	Jong JGZ i.s.m. huisartsen, scholen,	Er is reeds een start gemaakt met 16/17 jarigen. Andere	Het RIVM roept de leeftijdsgroep op om te komen vaccineren

² De public health strategie is ter informatie te vinden als bijlage bij dit actieplan en vormt de basis van de uitgangspunten in dit actieplan.

16/17 jarigen en 18-26 jarigen worden opgeroepen om zich (alsnog) te laten vaccineren	gemeente (in opdracht van het RIVM)	groepen volgen o.b.v. landelijke richtlijnen	bij Jong JGZ op basis van de landelijke richtlijnen hiervoor
Gespreksvoering Jaarlijkse training vanuit Jong JGZ voor medewerkers	Jong JGZ	Reeds opgestart	Dit wordt standaard opgenomen in het jaarplan door Jong JGZ
Online spreekuur HPV Het organiseren van een online spreekuur m.b.t. de HPV vaccinatie voor 13-jarigen	Jong JGZ	Afhankelijk van de (landelijke) behoefte en mogelijkheden	Via Jouw GGD (landelijk) zou dit mogelijk te realiseren zijn, ook voor onze regio. Jong JGZ brengt dit landelijk in.
Flexibel vaccineren (afwijken RVP) Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn	GGD en Jong JGZ	Ter bespreking binnen gemeenten, Jong JGZ en GGD	Afwijken van het RVP is beperkt mogelijk en kost geld. Er is nog veel onduidelijk over de mogelijkheden en de kosten die dit met zich meebrengt. Mogelijkheden worden onderzocht, zodat hier meer duidelijkheid over gegeven kan worden en vervolgens gaan GGD, JGZ en gemeenten hierover in gesprek.
Vaccinatie-sprekuren GGD Het opstarten van een apart vaccinatie spreekuur voor ouders/verzorgers	GGD	Na besluitvorming in het AB van de DG&J, naar verwachting in 2021	Besluitvorming door het AB van de DG&J
Kleinschalig vaccineren Onderzoeken van de mogelijkheden om kleinschaliger te vaccineren, zodat ouders niet hoeven uit te wijken naar buurgemeenten. Het doel is om vaccineren hiermee laagdrempeliger te maken.	Jong JGZ i.s.m. gemeente	Nader te bepalen in samenspraak met Jong JGZ. 2021 is het uitgangspunt.	Lokale maatwerkafspraken met Jong JGZ

Informeren

Actie	Wie	Wanneer	Wat nodig?
(Online) consult twijfelaars Aan alle ouders/jongeren die twijfelen kan een extra consult worden aangeboden, ook online	Jong JGZ	Reeds gerealiseerd	Reeds opgenomen in basispakket JongJGZ
Meest gestelde vragen door kritische prikkers in kaart brengen Om meer inzicht te krijgen in deze doelgroep	GGD i.s.m. Jong JGZ	Na besluitvorming in het AB van de DG&J, naar verwachting in 2021	Besluitvorming door het AB van de DG&J
Informatie ouders scholen/KDV Samenvoegen informatie RIVM, GGD en Jong JGZ, met	GGD i.s.m. Jong JGZ, scholen en kinderdagverblijven	Na besluitvorming in het AB van de DG&J, naar verwachting in 2021	Besluitvorming door het AB van de DG&J

kernboodschap voor verschillende gezichtspunten.			
Kernboodschappen/informatie-materiaal ontwikkelen Specifiek gericht op de ouders die kritische prikkers zijn, bevindelijke gereformeerden zijn en/of twijfelen	GGD i.s.m. Jong JGZ	Na besluitvorming in het AB van de DG&J, naar verwachting in 2021	Besluitvorming door het AB van de DG&J
Kennis medewerkers kinderopvang over kinderziekten verhogen Bijeenkomst organiseren met kinderopvangorganisaties	GGD i.s.m. Jong JGZ en kinderdagverblijven	2021/2022	Lokale maatwerkafspraken met Jong JGZ
Informatieavond aanstaande ouders Informatieavond organiseren voor aanstaande ouders met als thema vaccineren	Jong JGZ i.s.m. GGD en verloskundigen	2021/2022	Lokale maatwerkafspraken met Jong JGZ
Informeren kraamverzorgenden Bijeenkomst organiseren met kraamzorgorganisaties	Jong JGZ i.s.m. GGD en kraamzorgorganisaties	2021/2022	Lokale maatwerkafspraken met Jong JGZ

Benutten van de sociale omgeving

Actie	Wie	Wanneer	Wat nodig?
Kinderopvang: Hoe bijhouden vaccinaties? Mogelijkheden onderzoeken voor schema in kinddossier	GGD/Jong JGZ i.s.m. kinderopvang organisaties	2021	Reeds opgenomen in basispakket Jong JGZ
Schoolambassadeurs inzetten vanuit Jong JGZ De schoolambassadeurs brengen vaccineren onder de aandacht	Jong JGZ i.s.m. scholen (PO)	2021	Reeds opgenomen in basispakket Jong JGZ
Onderzoek invloed sociale omgeving / sleutelfiguren in de omgeving van jonge ouders die invloed uit kunnen oefenen op de keuze wel/niet vaccineren Vanuit het kennisprogramma van de GGD	GGD	2021	Reeds opgenomen in kennisprogramma GGD
Voorlichting middelbare scholieren Als onderdeel van biologielessen i.s.m. de schoolverpleegkundige	Jong JGZ i.s.m. GGD en VO	Na besluitvorming in het AB van de DG&J, naar verwachting in 2021	Besluitvorming door het AB van de DG&J
Routekaart maken Voor verloskundigen, kraamzorg, huisartsen, kinderartsen en gynaecologen, zodat zij weten naar wie te verwijzen	GGD i.s.m. Jong JGZ	Na besluitvorming in het AB van de DG&J, naar verwachting in 2021	Besluitvorming door het AB van de DG&J
Deskundigheidsbevordering verloskundigen en kraamzorg	GGD i.s.m. Jong JGZ	2021	Lokale maatwerkafspraken met Jong JGZ

Om het goede gesprek te kunnen voeren			
Kids en koffie Thema vaccineren bespreken tijdens een kids en koffie bijeenkomst	Jong JGZ	2021/2022	Lokale maatwerkafspraken met Jong JGZ